

K O M U N I K A T

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepod.

Nr. 94 25. listopada 1944 W.P. Rok VI.

I. SPRAWY POLSKIE

W naradach międzynarodowych w New-Jorku dla spraw przemysłu i handlu, przedstawiciel Polski wiceprez. Falter zażądał, żeby Polska po wojnie otrzymała pomocy nie tylko ze strony UNRRY i funduszu międzynarodowego ale i ze strony kapitału prywatnego, aby jaknajprędzej po swej odbudowie mogła się stać konstruktywnym czynnikiem gospodarczej struktury świata.

W New-Jorku otwarto wystawę książki pol. i prasy podziemnej.

Z okazji święta niepodległości czeskosłowacka rada stanu z polską Radą Narodową wymieniły depesze, utrzymane w serdecznym tonie.

W Szkocji powstało stowarzyszenie Liga św. Andrzeja zrzeszając Szkotki żony Polaków. Komitet szkocki wysłał w sprawie Polski 3 depesze. W pierwszej do prem. Churchilla domaga się wyjawienia tajnych układów zawartych z Rosją w sprawie Polski. W drugiej do prez. Roosevelta apeluje, aby Ameryka pomna na swe tradycje była sprawiedliwą wobec Polski. W trzeciej wysłanej do Stalina komitet wypowiada opinię, że najpiękniejszym gestem z jego strony byłoby wyraźne oświadczenie, że Rosja nie będzie się mieszać do spraw Polski.

Jeden z dzienników ang. przytacza list wiceprez. Kwapińskiego do dyr. UNRRA, domagający się jaknajszybszego dostarczenia pomocy ludności polskiej. Dziennik podaje, iż wywołują się trudności w uzyskaniu wiz przejazdowych przez terytorium sowieckie.

"Pittsburozanin" zamieszcza list prof. Świotlika do dyr. UNRRA Lehmana, w którym stwierdza, że Polonia amer. uważa, iż pomoc dla Polski może zostać udzielona pod warunkiem kontrolowania jej rozdziału przez Polaków amer. względnie przedstawicieli St. Jedyni własnego powiadomienia Narodu Pol. od tego pomocy otrzymuje.

Pomoc UNRRA nie może mieć w żadnym wypadku charakteru politycznego. Prof. Świotlik wyraża przekonanie, że gdy UNRRA będzie miała możność poznać potrzeby Narodu Pol. to pomoc będzie należyta.

Dowództwo 1-szej pol. dywizji pancerny podaje, iż ani jeden żołnierz pol. nie dostał się do niewoli, chyba ranny. Dywizja wzięła już 13 tys. jeńców.

22. listopada zmarł s.p. Arcybiskup DR. Bolesław Twardowski, metropolita lwowski. S.p. Arcybiskup zasłużył się jako dobry pasterz, dobry Polak z godnością występujący zawsze wobec kolejących okupantów. Cześć Jego pamięci!

Ludność Belgii i Holandii zgotowała oddziać pol. niesłychanie serdeczne przyjęcie. Miasto Breda nadało wszystkim żołnierzom pol. walczącym na Zachodzie obywatelstwo honorowe. Miasto Julio wystawiło pomnik ku czci poległych żołnierzy pol. Regent Belgii wystąpił do Prezydenta Rzeczypospolitej z wyrazami głębokiej wdzięczności dla bohaterских wojsk pol.

II. SPRAWY NAJWAŻNIEJSZE

Konferencja wielkiej trójki nie odbędzie się przed Bożym Narodzeniem. Prasa bryt. podaje jako powód odroczenia, a nawet niewyznaczenia terminu szybki rozwój wydarzeń wojennych. Właściwą jednak przyczyną jest niewątpliwie kręcenie Stalina, który chciałby konferencję odsunąć jaknajdalej.

Poważne źródła podają, że teren Rosji objęty jest zamieszkami i pogromami żydów. Zamieszki miały szczególnie objąć rejon Moskwy, Zadnieprze i Gruzję. Nawet miał być zamach na Stalina, nieudany, który pociągnął za sobą wielkie aresztowania w Moskwie.

Zapisy na wyjazd na Zachód objęły 2600 osób w tym 2 tys. żydów. Lwów więc wygrał jeszcze jedną bitwę o swą polskość. Zapisani otrzymali ostatecznie powiadomienie, że wyjazd nastąpi dopiero po oczyszczeniu od Niemców większych połaci Polski.

III. SYTUACJA NA FRONTACH

ZACHÓD: 1-sza armia Franc. opanowała 30 km. lewego brzegu Renu od granicy szwajcar. na północ, zajmując 21. XI. Miluzę, gdzie wzięto 1000 jeńców. i dotarła już do przedmieść Kolmar. W Metz opór ustał prawie zupełnie, komendant twierdzy dostał się do niewoli. 7-ma armia amer. sforsowała główną przełęcz w Wogezach 50 km. od Scharsburga, na który posuwa się 7-ma armia. 3-cia armia am. uderzająca z Lotaryngii w kierunku Zagłębia Saary znajduje się o 35 km. od Saarbrücken. Najgorętsze walki toczą się na odcinku Düren-Julich, startych z powierzchni ziemi przez

Lotnictwo, gdzie Niemcy stawiają szczególne zacięty opór. Oddziały 1-szej armii amer. oczyszczają z Niemców Eschweiler. Lotnictwo sprzym. kontynuuje akcję na obronną skalę ofensywę przeciwko wytwórniom benzyny syntetycznej. Zniszczono dotąd 20 fabryk tej benzyny.

Montaż radia bryt. z 21. XI. stwierdza, iż stosunkowo szybko postępy sprzym. w Lotaryngii i pod Akwizgranem i przerzucenie na ten odcinek z prawego brzegu Renu 5-ciu dywizji wskazuje, iż dowództwo niem. zdecydowało się stoczyć jeszcze po lewej stronie Renu decydującą bitwę. Plan d-twa niem. polegał na tym, aby przez utrzymanie portów w swych rękach i prowadzenie walk odwrotowych we Francji uzyskać czas dla skonsolidowania potężnej linii obronnej na granicy niem. zanim alianci zdążą poczynić przygotowania i zorganizować swe linie dowozowe. D-ctwo niem. było pewne powodzenia swej koncepcji i obawiało się jedynie zakamania wewnętrznego. Stąd kampania propagandowa o nowych rodzajach broni i użycie V 1 i V 2. Sprzymierzani jednak zdążyli już z początkiem listopada przygotować wielkie armie do ofensywy, która została teraz podjęta. Wobec groźby utraty Zagłębia Ruhry, Saary i Westfalii, za tym groźby zniszczenia centrum i serca przynależ. niem., naczelne d-ctwo niem. zostało zmuszone do zmiany koncepcji. Ofensywa al. zadaje cios planom niem. uzyskania jak najlepszych warunków rozwoju.

POŁUDNIE: W czasie utracie Monte Portino, Polacy w zaciętym boju opanowali znowu miasto i w górze biorąc kilkuset jeńców. Oddziały bryt. i pol. zdobyły miasteczko Castigliano i zbliżyły się na 6 klm. do Faenzy. Na Węgrzech Niemcy kontratakują.

WSCHÓD: Wojska fińskie osiągnęły granicę norweską wypierając resztki wojsk niem. z Finlandii. Na froncie sow. bez zmian.

DALEKI WSCHÓD: Aliancka flota morską i powietrzną stoczyła nową bitwę koło Filipin zatapiając 22 statki jap. w tym 4 transportowce z wojskiem i jeden ciężki krążownik. Opór jap. na Leyte słabnie.

We Lwowie urzęduje od kilku dni komisja werbunkowa Berlinga. Wzywają oficerów i podoficerów, aby wytrwali w ogólnym oporze Lwowa i nierejestrowali się.

Władek papier, Fuks matryce i kalka, Mandarynka 30, XY 55, Bogacz 50.

IV. RÓŻNE.

Zapowiedziany przyjazd gen. de Gaulle wita bardzo ciepło prasa sowico. W dyskusji w tymczasowym parlamencie min. Bidot oświadczył, że Francję interesują żywo losy innych narodów Europy i że Francja nie dopuści do stworzenia kordonu oddzielającego ją od nich. De Gaulle zapowiedział na tym samym posiedzeniu, że załaduje linię Renu jako granicy Francji.

Marszałek Kesselring został ciężko ranny i miał umrzeć w szpitalu. Z ostatniej chwili: Na odcinku Jülich Düren Niemcy gwałtownie kontratakują. Mimo tego zajęte zostało Jülich i oddziały wysunęły się na 3 klm. na wschód od tego miasta oraz na 6 klm. na wschód od Eschweiler. 3-cia armia am. posunęła się w Lotaryngii o 6 klm. na froncie 40 klm. nawiązując łączność z 7-mą armią na południo-zach. od Saarbrücken. Największe sukcesy na 1-szą armia franc. wzdłuż Renu. Wojska franc. wkroczyły na przedmieścia Strassburga, oddziały pancerne są na głębokich tyłach wojsk niem. w Alzacji. Wg komunikatu dla Wehrmachtu przeciwko wojskom sojusz. walożą grupy armii gen. Modela "Berta" i gen. Balka "Gustaw" obejmujące 6. armii niem.

W Budapeszcie Niemcy wysadzają budynki publiczne, przygotowując punkty oporu. Pewne postępy na Węgrzech mają wojska rumuńskie. Na terenie Norwegii zajętych przez wojska sow. utworzona została nowa jednostka krajowa norweska. Ang. minister produkcji poda, że na 46 milionów ludności W. Brytanii 25 milionów pracuje w przemyśle wojennym. Anglia wyprodukowała 90 tys. samolotów, 83 tys. czołgów, 115 tys. dział o kalibrze powyżej 20 mm.

W Bolszewii zaczyna się chaos. Bolszewicy nie są już tacy jak w 1940 r. Wszelki opór jest możliwy. Należy więc dostosować go, gdzie tylko jest możliwe w przekonaniu, że nie albo bardzo niewiele grozi za to. Tytoży się to wyznaczać na roboty, na przymusowo wyjazdy itp.

Na fundusz prasowy złożono w zł:
Mak 20, Elka 10, Inżynier 30, Szarotka 30, Kalina 25, One 20, Al. 20, E. B. 5, A. E. 5, A. K. 5, N. P. P. 10, Józek 50, Wilno 20, Dobre serce 40, Wdzięczni Czytelnicy 30, Kuba 10, Maks 10, Ciocia papier,